

■ Zwack - a titokból csinált sikert

Jön az Unicum-részvény

(Folytatás az 1. oldalról.)

Alig több mint egy hete írtak alá megállapodást az egyik vezető szeszital-gyártó és -forgalmazó – a világ első száz italából 12 márkát, köztük a Smirnoffot és a Metaxát is magáénak mondó – céggel, az International Distillers and Vintnersszel, amelynek értelmében az IDV a Peter Zwack And Consorten AG-ben 25 százalékos részesedést szerzett. A szerződés életbe lépésével az IDV márkáinak kizárólagos magyarországi képviselője a Zwack Unikum Rt. lesz.

A csoport nyilvános forgalomba hozatal útján 500 ezer

darab, egyenként ezer forint névértékű, névre szóló részvényt kíván értékesíteni. A jegyzési időszak április 26-tól május 7-ig tart, de túljegyzés esetén korábban is lezárható. A kibocsátási árfolyam 225 százalék, azaz a forgalomba hozatali ár 2250 forint. A részvénytulajdonosok 1993. január elsejétől jogosultak osztalékra.

A csoport a jegyzés lezárása után kérvényezi a részvények tőzsdei bevezetését. A forgalomba hozatalra a Creditanstalt Értékpapír Rt., valamint a Postabank Értékpapírforgalmazási Rt. vezetésével alakul konzorcium.

Azt szeretnék, ha a részvényeket elsősorban belföldi magánszemélyek jegyeznék, akik a befektetés összegére adókedvezményt élveznek, természetesen csak összjövedelmük 30 százalékáig. A magyar befektetők részvényvásárláskor negyven százalék erejéig kamatmentes hitelt kaphatnak, tehát jegyzéskor csak 1350 forintot kell befizetniük. A fennmaradó kilencszáz forintokat 1994 május 31-ig – tehát az igénybe vett adókedvezményhez kapcsolódó előleg-visszatérítés után – kell majd befizetni.

Kovács András

Fotó: Schmidt Andrea

„Szeretem a kihívást”

■ Az Értéktőzsdén nagyon kevés – érdemben forgó – részvény mellé, mondjuk például a Picket, befér igazi magyar papírként a Zwack Unikum? – kérdeztük Zwack Pétert.

– Szerintem még előnyünk is van a Pickkel szemben, mégpedig az, hogy a mienk egy magáncég, a tulajdonost egyszerűen meg lehet találni, szemben az ilyen szempontból mégiscsak

arctalanabb nagyvállalattal. Nagyobb a bizalom akkor, ha a tulajdonost meg lehet találni, engem legalábbis biztosan, hiszen 18 órát dolgozom naponta. Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy szeretem a kihívásokat, és ezt, vagyis a tőzsdei megfelelést is annak tekintem.

■ Kinek az ötlete volt a hitelre részvény gondolat, illetve a hátralék befizetésének elismerésre méltó időzítése?

– Egyfelől a forgalomba hozatalt szervező és lebonyolító Creditanstalt Értékpapír Rt. munkatársaié, másfelől Zelnik Péter személyes jó barátomé, akinek tanácsaira mindig szívesen hallgatom. Az érdem megoszlik közöttük.

■ Önök részvénykibocsátásra készülnek, közben elkerülhetetlenül alkoholi is reklámozni.

– Ez a hirdetés-szabályozás egy nem működő dolog. Van ugyan tilalom, amit természetesen mindenki megszeg, kap egy kis bírságot, és az összeget csöndben hozzáírja a költségekhez, majd nyugodtan csinálja tovább. Mi megpróbálunk a korlátozott lehetőségekben belül a leghatékonyabban dolgozni.

■ Nem verik nagydobra, de még mindig gyártják az unikumot Olaszországban is...

– Sokáig onnan ment az egész világexport, de köztudott, hogy onnan került haza Magyarországra is az igazi ital. Végső célunk az, hogy az unikum itthon készüljön, de amíg az olasz vám több, mint egy márká palackonként, és nem vagyunk teljes jogú tagjai az EGK-nak, nincs más választásunk.

K. A.

Fotó: Gyenes Kálmán

Húsvéti torlódások

A határsértők száma csökken, a menekülteké viszont növekszik

A Tiszasziget–Gyála közötti ideiglenes átkelőhely nyitvatartási ideje megváltozik. Ezután reggel nyolctól este hat óráig tart nyitva, tulajdonképpen két órával hosszabb ideig, mint korábban. Tegnap felkerestük ezt a kis határátkelőhelyet s meggyőződhetünk arról, hogy az ott dolgozóknak bizony nem sok alkalmuk van a pihenésre. Az ünnepre való készülődés, de méginkább a szomszédunknál jelentkező áruhiány arra készteti a délvidékieket, hogy Szegeden és környékén vásárolják meg a legszükségesebbeket, közöttük is nyilvánvalóan az üzemanyagot. A főleg szabadkai, kiskunhalasi, becskerekai rendszámú személygépkocsikon kívül szép számban láttunk újvidéki és belgrádi turistákat is. Értéslé-

seink szerint naponta mintegy 2-3 ezer gépkocsi fordul meg ezen a határátkelőhelyen. Hétvégeken, csakúgy, mint a mostani ünnepi bevásárlás időszakában ennél jóval több, 5-6 ezer autó is átkel a tiszaszigeti határállomáson. Egyébként tegnap a magyar oldalon tárgyal-

tak a szegedi és a szabadkai vám- és pénzügyőrség képviselői arról, hogy a jövőben nem ideiglenes, hanem állandó jelleggel működik majd az átkelőhely.

A Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság márciusra vonatkozó adatai szerint ebben a hónapban 187 személy kísérelte meg illegálisan átlépni a Magyar Köztársaság államhatárát. Az előző hónaphoz viszonyítva ez 5 százalékos csökkenést jelent. Meg kell jegyezni, hogy a határsértők 96 százalékát a határszervek elfogták és velük szemben megtették a szükséges intézkedéseket. Legtöbbször ezúttal (is) a kis-jugoszláv, az albán, a bolgár és a török állampolgárok voltak a határsértők.

Az elmúlt hónapban ugrásszerűen növekedett a menekültek száma – csaknem 200 százalékos volt a növekedés! A menekültek 86 százaléka bosnyák nemzetiségű volt és az ott dúló polgárháborúból igyekezett hazánkba, illetve a nyugat-

európai államokba. Közülük csak 4 személy kapott nálunk menekült státuszt, 139-en pedig ideiglenes menedéket. Az úgynevezett tranzitmenekültek azonnal továbbutaztak az őket befogadó országba.

Április hónapban egyébként a Kiskunhalasi Határőr Igazgatósághoz tartozó közúti határátkelőhelyeken 374 002 jármű és 1 271 033 személy lépte át a határt. A személyforgalom az előző hónaphoz viszonyítva 43, míg a járműforgalom 45 százalékkal növekedett. Tompán és Hercegszántón a buszforgalom 25, illetve 40 százalékos növekedést mutatott, ugyanakkor a röszkei átkelőhelyen kisebb volt az autóbusszok forgalma. A csonka-Jugoszlávia ellen bevezetett gazdasági zárlat, valamint annak megszigorítása a nemzetközi ellenőrzés révén azt eredményezte, hogy márciusban 67 százalékkal csökkent a kamionforgalom az átkelőhelyeken.

Kisimre Ferenc

■ Emlékeztetek arra, hogy Edvard Kardelj a jugoszláv népi szkupcsina 1956. december 7-i ülésén ezt mondta: „A munkásosztály e viszonyok között (a magyar viszonyokról van szó) SPONTÁNUL cselekedett. Amíg is SZOCIALISTA MÓDON.” És tovább: „A konstruktív, elvtársi és szocialista vita elősegítheti azt, hogy az OLYAN SPONTÁN FOLYAMATOK, AMILYENEK MAGYARORSZÁGON VOLTAK, A TOVÁBBIAKBAN NE ISMÉTLŐDHESSENEK MEG” (Kommunizist, 18. sz., 1956. december, 41. és 46. lap).”

Ezek után semmiség odáig eljutni, az a baj ezzel a fránya Magyarországgal, hogy az ellenforradalmárok el tudták érni a sztrájkolók megfizetését, élelmezését. (A lakossági alapellátást szolgáló üzemek és kereskedelmi egységek nem is sztrájkolnak.) Így aztán a munka nélkül otthon vidáman falatozó sztrájkoló nem tapasztalja a bőrén, hogy tevékenysége következtében hogyan megy tönkre az ország. Novozsilov ezen felismerését nem csupán Szegedre tartja érvényesnek, hanem egész Magyarországra, sőt az egész szocialista világra. Hogy kellően demonstrálja, milyen alapos kutatómunkával jutott el a végeredményhez,

egy kis közgazdasági oktatásba is részesíti Hruscsovot:

„Fenti következtetéseinket az alábbi fő gazdasági mutatók támasztják alá.

1. Szegeden az ipari termelés színvonala, 1956 negyedik negyedévében, az előző év azonos időszakával összevetve, mindössze 60 százalékot tett ki. Az iparban foglalkoztatottak fizetése viszont 131 százalékkal haladta meg a tavalyi megfelelő összeget. Ez a szembeötlő diszproporcio úgy keletkezett, hogy a munkástanácsokban hatalomra került ellenforradalmárok nemcsak a gyártott produkciótól függetlenül fizettek illetményeket, hanem attól függetlenül is, sztrájkoltak-e vagy dolgoztak.

Reálprodukcióna átszámítva (és úgy tekintve, hogy az elmúlt évben nem volt közvetlen fizetésemelés) a szegedi városi bank mintegy 100 millió Ft többletfizetést adott ki, vagyis a ténylegesen megtermelt produkció után járóknak több mint a kétszeresét.

2. A lakosság közvetlen szükségleteit kielégítő üzemek és szolgáltatási ágak nem sztrájkoltak, ezért a lakosság, akárcsak a fizetésén át, nem érzékelte a sztrájkok pusztító hatását a gazdasági helyzetre. Ha, mint fentebb láttuk, a városi ipara 1956 negyedik negyedévében mindössze 60 százalé-

■ Följelentették a várost 2.

Mit eszik a sztrájkoló?

Novozsilov további karrierjéről semmit sem tudok; bizonyára valami óriási balszerencse üthette el attól, hogy felemelkedjék akár a mauzóleum tetején díszszemlélő legfelsőbbekig. Lehet, hogy túlzottan behízelegte magát Hruscsov elvtárs kegyeibe, és ez lett a veszte pályafutásának ezt követő hét bő esztendeje után. Egyelőre azonban eminens módján hízelgi be magát a célba vett főnök kegyeibe. Mindenekelőtt kimondja a varázsszót: ezért a magyarországi rendetlenségért a galád revizionista titóisták is felelősek.

nyit termelt, a legnagyobb üzemek pedig mindössze 36–42 százalékot, a mindennapi szükségleteket fedező áruk termelése és a legfontosabb szolgáltató vállalatok munkája a következő képet mutatja.

Áru v. szolgáltat.	egys.	okt.	nov.	dec.
1. Szalonna, zsír	tonna	110,-	162,-	188,-
2. Hús, csonttal	tonna	3524,-	4934,-	4181,-
3. Felvágott	tonna	475,-	374,-	445,-
4. Liszt	tonna	64,5	62,5	61,5
5. Kenyér	tonna	1003,-	1057,-	823,-
6. Péksütemény	mill.db.	1,4	1,5	1,2
7. Gáz	e. kbm.	362,-	394,-	319,-

3. A kereskedelem és az ellátás zavartalansága ugyancsak a jólét látszatát sugallta, mint ha a sztrájkok minderre sem-

milyen hatást nem gyakoroltak volna. Ha pl. 1955-ben október 1-je és december 15-e között az áruforgalom 89,7 millió forint volt, ez 1956 hasonló időszakában nemcsak hogy nem csökkent, hanem 66,5 millió forinttal növekedett is, s összesen 156,2 millió forintot tett ki, ami 176 százaléknak felel meg.

Ez a magas kereskedelmi színvonal nem csupán azért volt lehetséges, mivel szinten maradt a mindennapi szükségleteket fedező áruk termelése, hanem mert mesterségesen is fenntartották, jelesen az árukészletek, főként az iparcikkek készleteinek jelentős csökken-

tése révén. A város általános árutartalékai az 1956. október 1-jei 270 millió forintról 1957. január 1-jére 131 millió forintra, vagyis mintegy a felére csökkentek.

Az állami és szövetkezeti kereskedelem normális tevékenységének mesterséges szinten tartása pozitív hatással volt a szabadpiacra is, amely emiatt nem reagált a sztrájkokra – mint ez általában lenni szokott – meredek áremelkedéssel. Ellenkezőleg, az a paradox helyzet állt elő, hogy a városban az üzemek sztrájkolnak, a gazdaság akadozik, a szabadpiacon viszont az élelmiszerárak alacsonyabbak, mint az elmúlt évben (az árak Ft/kg, a városi ker. osztály adatai):

Termék	1955. dec.	1956. dec.
1. Szalonna	60,-	40,-
2. Zsír	50,-	30,-
3. Csirke	23,-	17,-
4. Tyúk	20,-	16,-
5. Pulyka	19,-	13,-
6. Kacsa	22,-	20,-
7. Vágott baromfi	38,-	34,-
8. Tej	3,5	3,5
9. Vaj	60,-	55,-

Ilyen volt külsőleg a város gazdasági helyzete, s ez a közgazdaságtanban járhatlan egyszerű emberek számára, akik nap mint nap még mindenféle demagóg, nacionalista propaganda hatása alatt is álltak, egyáltalán nem sugallta a nagy baj előérzetét. Am ez csak a külső oldala volt ennek a gazdasági „jólétnek”. Közben azonban, mint már rámutattunk, fogytak az árukészletek, az állami városi bank jóval több pénzt fizetett ki a lakosságnak, mint ami befolyt, vagyis emissziós szaldója volt, ami a gyorsan közeledő infláció félelmetes előszele.

1956 negyedik negyedévében a szegedi városi bank 304,3 millió forintot fizetett ki (kiadás), a bankba viszont csak 270,6 millió forint áramlott vissza (bevétele). A városi bank emissziós szaldója tehát 33,7 millió forint volt.”

Hruscsovon valószínűleg nem fogott az oktatás, a konzervatívok gazdaságpolitikájának kudarcait használták föl ellene megbuktatásához. Mi azonban köszönjük a feljelen-tőnek ezt a kis helytörténeti adalékot.

Rigó Béla